

Nieuwsbrief 54
februari 2024

Mediterranean

Redactioneel

Voor u ligt het vierenvijftigste nummer van de Jabalya nieuwsbrief. Een historisch nummer maar om de verkeerde reden. Sinds 7 oktober is alles anders. De afschuwelijke Israëlische aanval in antwoord op het Hamas geweld in Israël staat centraal. De gevolgen zijn desastreus zoals wordt beschreven in een aantal artikelen over de aanvallen op het vluchtelingenkamp in Jabalya en over de problematische hulpverlening in oorlogstijd door onze partner de PMRS. Een ander gevolg van de oorlog is het lot van de Palestijnse Amal, voor 7 oktober op bezoek in Nederland en nu gestrand en afgesneden van haar familie in Gaza. Zij hoopt op een toekomst in Nederland want in Gaza ziet zij die niet meer. Enig lichtpuntje is wellicht de voorlopige uitspraak van het ICJ waarin Israël verplichtingen kreeg opgelegd om genocide te voorkomen. Palestijnse mensenrechtenorganisaties zien deze uitspraak als overwinning en roepen landen op om Israël aan de verplichtingen te houden. Wij sluiten ons daar van harte bij aan en hopen dat ook de Nederlandse regering op dat punt tot inkeer komt. Verder nog een recensie van Een klein detail van Adania Shibli volgens onze recensent 'een stomp in de buik'.

De hel van Jabalya en de Groningse connectie

Zo ongeveer moet de hel eruitzien. Kapotgeschoten flatgebouwen, uitgebrande autowrakken, een oude man in een rolstoel die wordt vooruitgeduwd door een jongen van een jaar of acht. Ze ploeteren door water dat tot de knieën van de jongen staat en halverwege de wielen van de rolstoel.

Zo ongeveer moet de hel ruiken. Het regenwater stinkt. De riolering is overgestroomd omdat, bij gebrek aan elektriciteit, de gemeentelijke pompen niet meer werken. Het meurt niet alleen overweldigend naar stront en pis maar ook naar verrotte lijken. De doden die langs de kant van de weg lagen zijn inmiddels opgehaald. Maar onder de brokstukken van kapotgebombardeerde gebouwen liggen nog steeds lijken, of delen daarvan, die niet konden worden geborgen.

Groningen heeft iets met die hel, onze stad heeft een gedeelde geschiedenis met Jabalya. In 1999 bezocht de toenmalige burgemeester Jacques Wallage de Palestijnse Gebieden. Hij deed ook Gaza aan en bezocht het vluchtelingenkamp en de aangrenzende stad Jabalya. Het gemeentebestuur van het kinderrijke Jabalya vroeg Groningen hulp bij het opzetten van een jeugdbeleid. De gemeente Groningen reageerde positief op de hulpvraag. Er werden missies naar

Jabalya gestuurd en uiteindelijk werd besloten dat Groningen zou meewerken aan de bouw van een jeugdcentrum in Jabalya. Daarnaast zou Groningen Jabalya helpen, onder andere door middel van kennisuitwisseling, om een lokaal jeugdbeleid op te gaan zetten. Jarenlang was het een komen en gaan tussen Groningen en Jabalya van ambtenaren, experts en leden van de Stichting Groningen-Jabalya die zich inzetten voor een goede verstandhouding tussen de

Vervolg op pg. 2

Groningse en Gazaanse bevolking.

Het gebouw in Jabalya, ontworpen door het Groningse architectenbureau AAS en gedeeltelijk gefinancierd door de gemeente Groningen, werd in 2005 opgeleverd. Het zou echter amper een paar maanden als jeugdcentrum functioneren. In januari 2006 won Hamas de Palestijnse verkiezingen. De onverwachte overwinning leidde tot spanningen met Fatah, de dominante partij binnen de Palestijnse Autoriteit. In 2007 vond een gewapend treffen plaats tussen Hamas en Fatah. De Palestijnse Autoriteit van Fatah-leider Mahmoud Abbas werd Gaza uitgezet. Gaza kwam onder de exclusieve controle te staan van Hamas dat geen onafhankelijk jeugdcentrum in Jabalya tolereerde, zoals de initiatiefnemers voor ogen had gestaan. Daarbij kwam dat buitenlandse donoren, die nodig waren om het jeugdcentrum verder in te richten en te laten draaien, het na de Hamas-machtsovername lieten afweten.

De teleurstelling over de teloorgang van het jeugdcentrum-initiatief was groot, maar dat

betekende niet dat we met onze rug naar Gaza gingen staan. De behoefte aan contact was, zeker aan de kant van onze vrienden in het geïsoleerde Jabalya, erg groot. De gemeente Jabalya besloot het "Groningse" gebouw te verhuren aan het Na'ama College. Dat honderden jongeren uit Jabalya een opleiding volgden aan deze MBO-achtige school, was in zekere zin een troost. Leden van de Stichting Groningen-Jabalya bezochten het Na'ama College de afgelopen jaren verschillende keren. We bleven ook contact houden met verschillende NGO's, onder andere op het gebied van mensenrechten en jeugdtheater, in het noorden van Gaza.

Op dinsdagmiddag 31 oktober bombardeerden Israëlische gevechtsvliegtuigen Blok 6 in het Jabalya vluchtelingenkamp. Volgens Al Jazeera vielen er zes bommen. Ze veroorzaakten een enorme krater en een aantal flatgebouwen stortte als kaartenhuizen in elkaar. Ongeveer honderd mensen werden in deze bomaanval gedood, vierhonderd gewond. Meer dan de helft van de slachtoffers waren kinderen.

De beelden uit het Indonesische Ziekenhuis, dat vlakbij Jabalya ligt en inmiddels is gesloten, waren verschrikkelijk. Kinderen met brandwonden die op de grond behandeld moesten worden. Een schokkend gebrek aan medicijnen. Amputaties die zonder verdoving werden uitgevoerd.

De Israëlische media berichtten niet over de Palestijnse burgerslachtoffers, maar meldden dat Hamas-commandant in centraal-Jabalya, Ibrahim Biari, bij de aanval was “geëlimineerd”. Hoeveel onschuldige doden en hoeveel verwoesting waren voor het Israëlische leger gerechtvaardigd om één Hamascommandant uit te schakelen?

Vast staat dat Jabalya sinds begin oktober een van zwaarst getroffen delen van Gaza is. Een aantal wijken van Jabalya is totaal onherkenbaar, of het zou moeten zijn dat we er het kapotgebombardeerde Grozny of Aleppo in herkennen, of Leipzig 1943.

Er waren verschillende reprises van de slachtpartij van 31 oktober. Midden december kwamen de Israëlische bommenwerpers opnieuw in actie boven Jabalya en vielen er minstens 110 doden, wederom voor een groot deel kinderen.

Inmiddels hebben de Israëlische grondtroepen zich teruggetrokken uit het vluchtelingenkamp. Ze zijn nog wel vlakbij: in de aangrenzende Jabalya-stad, onder andere in het gehavende “Groningse gebouw” dat nu als Israëlische militaire basis fungeert. De school is uiteraard, net als alle andere scholen in Gaza, gesloten. Meer dan 350 scholen zijn geheel of gedeeltelijk verwoest, het educatieve systeem in Gaza is totaal ontwricht.

Ondanks dat Israël de bewoners van Noord-Gaza sommeerde naar het zuiden te vluchten, wat de meerderheid deed hoewel het ook zuidwaarts niet veilig bleek, bleven er nog steeds tienduizenden bewoners achter. Sommigen waren te oud of te ziek om te vertrekken. Anderen wilden eenvoudigweg niet weg of geloofden niet in de veiligheids garanties van het Israëlische leger.

Jamal (65), de vader van journalist Anas al Sharif, was te ziek om te vertrekken. Op maandag 11 december werd het huis van de familie in Jabalya getroffen door een Israëlisch projectiel. Jamal was op slag dood en werd nog dezelfde dag begraven op de binnenplaats van een VN-school in Jabalya.

Waarschijnlijk was het projectiel bedoeld voor Anas die door collega-journalisten onze ‘oren en ogen’ in

Het door Groningen gefinancierde gebouw dat nu verwoest is.

Jabalya werd genoemd. Anas was, naar eigen zeggen, verschillende keren door Israëlische officieren gebeld. Ze drongen er bij hem op aan ook naar het zuiden te vertrekken en op te houden met zijn verslaggeving. Ondanks de intimiderende telefoontjes bleef Anas als een van de weinige verslaggevers, onder andere voor Al Jazeera, toch actief in Jabalya. Een van zijn laatste reportages ging over de begrafenis van zijn eigen vader.

Jan Keulen
(schrijver en ex-correspondent Midden-Oosten)

Dit opinieartikel is ook op dinsdag 16 januari gepubliceerd in het Dagblad van het Noorden

Gestrand in Nederland na 7 oktober

“Ik zie geen toekomst meer voor mij in Gaza. Er is niets meer”

De Palestijnse Amal (pseudoniem) verliet Gaza in september vorig jaar. ‘Ik mocht naar Nederland om er een training te volgen. In Gaza werk ik als ingenieur. Mijn terugreis naar Gaza stond gepland voor oktober. Dat dit niet doorging zal iedereen begrijpen, gezien de omstandigheden. Nu ben ik hier. Godzijdank!’

Op 7 oktober ging - zoals iedereen weet - de oorlog van Israël tegen de Palestijnen een nieuwe fase in. Sinds de etnische zuivering van een groot gedeelte van Palestina in 1948 is Gaza door de komst van veel vluchtelingen een overbevolkt stukje land aan de kust van de Middellandse Zee. Terug kunnen ze niet. Sinds 2007 handhaaft Israël zelfs een - volgens internationaal recht illegale - strikte blokkade. Vreedzame protesten hiertegen sloeg Israël met bruto geweld neer. Bijvoorbeeld toen in 2018 en 2019 Palestijnen massaal ongewapend protesteerden tegen hun illegale opsluiting, schoot Israël bijna 10.000 Palestijnen neer. Palestijnen die hadden gerekend en gehoopt op een reactie van de

internationale gemeenschap keken machteloos toe, terwijl de wereld niets deed en wegkeek. Op 7 oktober vorig jaar besloot een groep gewapende Hamasstrijders het anders aan te pakken. Met bruto geweld braken zij door het grenshek tussen Gaza en Israël en trokken enige tijd - volgens niet geverifieerde bronnen - moordend en verkrachtend rond in Israël. Daarna begon Israël een nieuw offensief in Gaza, waarin het geen onderscheid maakt tussen de naar verluid slechts 30.000 lichtgewapende strijders, en de 2,2 miljoen burgers in Gaza.

Jouw familie zit opgesloten in het oorlogsgebied, en jij kan vanuit Nederland niet terug naar huis. Is er nog een huis?

Amal: ‘Ik krijg al drie weken geen direct contact met mijn familie in Gaza. Internet en telefoonverbindingen zijn onklaar gemaakt door Israël en de oorlogshandelingen. We hadden een Whatsappgroep voor noodgevallen, maar die werkt niet meer. Wel heb ik via via contact. Daardoor weet ik dat mijn familie nog in leven is. Ze leven in een blok met appartementen, op de eerste verdieping. Sinds het huis van de burens gebombardeerd is, woont mijn familie op de begane grond, vanuit het idee dat het daar iets minder gevaarlijk is. Wel is alle glas uit de ruiten gesprongen door de explosies.’

Ondertussen heeft Amal noodgedwongen asiel aangevraagd in Nederland. ‘Dat ik, als Palestijnse, hier kon komen was al bijzonder. Dat had ik te danken aan het feit dat ik al eerder in een Schengenland was geweest. Oorspronkelijk zou ik samen met een collega reizen, maar die kreeg geen visum, ik wel.’

Inmiddels zal er weinig van haar werkplek over zijn. Duidelijk is dat Israël structureel alle civiele infrastructuur in Gaza aan het vernietigen is, om er het leven onmogelijk te maken. Bekend zijn inmiddels de vele filmpjes van mensen die door sluipschutters beschoten worden terwijl ze in de rij staan voor voedseluitdelingen, of die zo’n dorst hebben dat ze proberen uit regenplassen op straat te

Een anonieme vrouw in Gaza

drinken terwijl ze worden beschoten.

En daar zit je dan, in een veilig land, terwijl je man en kinderen worden bedreigd door bommen en uithongering. Hoe is het met de kinderen?

‘Ik weet het niet precies. In het Noorden van de strook was de voedselschaarste al zo groot dat mensen van alles probeerden te eten, van dierenvoedsel tot gras. Voor de oorlog kwamen er per dag zeker zeventienhonderd trucks per dag de strook binnen. Daarmee werden de inwoners van Gaza op een absoluut minimumniveau gehouden qua eten. Nu schijnt dat al maandenlang slechts zo’n honderd per dag te zijn. Er is dus heel weinig voedsel en wat er is, is heel duur.’

Eigen schuld, dikke bult? Hadden de Palestijnen Hamas maar niet moeten steunen?

‘Persoonlijk ben ik altijd tegen Hamas geweest. Hamas is in Gaza gewoon een bezettende macht. Hoeveel steun de organisatie heeft is moeilijk vast te stellen, omdat iedereen die tegen Hamas protesteerde met harde hand werd aangepakt, maar mensen in Gaza hebben geen keuze. Toch was er geen voortekken dat Hamas zoiets zou doen als op 7 oktober. Een heel foute actie waarvan ik me afvraag of ze zelf de gevolgen hebben overzien, en waarvan in ieder geval heel veel onschuldige mensen de dupe zijn. Vreemd is ook dat Israël zegt van niets te hebben geweten. Van de Gazastrook weten ze alles! Ze vliegen voortdurend met drones boven ons

hoofd, alles wordt afgeluisterd en gefotografeerd. Zelfs als er maar een kind in de buurt van het prikkeldraad aan de grens komt, wordt het al neergeschoten. En dan kan Hamas dit zomaar doen? Volkomen onlogisch!’

Nog een belangrijk feit waarom Amal niet terug kan: ‘Mijn man werkt voor een internationale vredesorganisatie. Daarom ziet Hamas mijn man als een vijandelijke informant. Ze namen hem vaak mee voor onderzoek en we werden vaak bedreigd. Na 7 oktober voelde ik me dus ook door Hamas bedreigd, en Hamas is overal in Gaza.’

Ondanks alle barre omstandigheden heeft Amal nog hoop. Als asielzoeker en ingenieur hoopt ze in Nederland werk te kunnen vinden, om op termijn haar familie hier naartoe te kunnen halen. Een toekomst in Gaza ziet ze niet:

‘Hamas roei je niet uit, die overleeft generatie na generatie. Mensen die in 2007 zijn geboren hebben nooit anders meegemaakt dan opsluiting en terreur. En nu is het hele gebied stelselmatig vernietigd. Alleen al het opbouwen van een infrastructuur zal zeker twintig jaar duren. En dan heb je het over de stenen, maar denk aan de harten van mensen. Mensen, kinderen zijn zwaar getraumatiseerd. Ik heb het meegemaakt in 2014. Toen werd er slechts vijftig dagen gebombardeerd, maar in 2023 was men nog steeds bezig met de opbouw. En voor mijn werk hoef ik ook niet terug. Dat is er niet meer.’

Boekbespreking "Een klein detail" van Adania Shibli

Een stomp in de buik

"Een klein detail", geschreven door Adania Shibli en vertaald door Djûke Poppinga heeft slechts 128 bladzijden, maar na lezing voelde het als een stomp in mijn buik. Natuurlijk, ik weet hoe het systeem van Israëlische onderdrukking van de Palestijnen werkt en toch wist deze roman het me weer diep in te peperen.

Het boek bestaat uit twee delen. In het eerste deel is een Israëlische legercommandant, een psychopaat, de verteller. In het tweede deel een Palestijnse amateur-speurder, met autistische trekken. Het eerste deel speelt in het verleden: In de zomer van 1949, een jaar na de oprichting van de staat Israël, zet een onderdeel van het Israëlische leger een kamp op in de hitte van de Negev woestijn bij de zuidelijke grens met Egypte. Zij moeten dat deel van de Negev 'zuiveren van de Arabieren'. Dagelijks laat de commandant verkenningspatrouilles uitvoeren. In detail verhaalt Shibli over de dagelijkse rituelen van de officier.

Op een nacht wordt hij door een beest gebeten, de twee rode puntjes op zijn dijbeen ontwikkelen zich tot een etterende wond, hij wordt misselijk, krijgt krampen, vlekken voor zijn ogen. Zijn wond rot en ettert, hoe zeer hij ook zijn best doet om hem schoon te houden. De intensiteit van het rituele wassen neemt toe.

Tijdens een patrouille stuiten de soldaten op een kampement van Bedouïnen. Deze worden uitgemoord op een jonge vrouw na. Ze nemen haar mee naar hun kamp, waar ze haar verkrachten, vermoorden en begraven in het zand.

Het tweede deel speelt zich af in het heden. Een jonge vrouw leest in de krant over het

voorval uit 1949. Als ze erachter komt dat de moord in de Negev op dezelfde dag als haar geboortedag heeft plaatsgevonden wil ze er meer van weten. De journalist die het artikel geschreven heeft wil haar niet verder helpen en ze besluit zelf op onderzoek uit te gaan. Ze stuit daarbij op alle beperkingen van dien. Ze leent de identiteitskaart van een collega die wel door de verschillende veiligheidszones kan reizen, huurt op naam van een andere collega een auto en begeeft zich op ongebaande paden. Erg handig pakt ze haar onderzoek niet aan, maar ze komt uiteindelijk bij de desbetreffende plek in de Negev woestijn en nadert ondanks al die omwegen steeds dichter de ontknoping.

Voor het boek is Adania Shibli de Duitse LiBeraturpreis toegekend. Maar de uitreiking op vrijdag 20 oktober tijdens de Frankfurter Buchmesse werd gecancelled, vanwege de afschuwelijke gebeurtenissen op 7 oktober 2023 in en rond Gaza. Maar ook al voor die datum was er veel kritiek, zowel van rechts als van links. Dit heeft alles te maken met het Duitse oorlogsverleden waardoor de heersende elite vierkant achter Israël staat. De Duitsers willen niets weten van enige vorm van solidariteit met het Palestijnse volk, men accepteert er simpelweg geen kritiek op Israël. Misschien wordt de prijs op een later tijdstip nog uitgereikt.

Bert Giskes

Een klein detail van Adania Shibli
Uitgever Uitgeverij Koppertnik BV
Paperback : 128 pagina's
ISBN-10 : 9083274357

Hulpverlening in oorlogsgebied

“Een dodelijke mix van honger en ziekte”

Ahmed Al-Rai loopt dagelijks kilometers door Gaza om wonden te verbinden. Het is slechts één voorbeeld van de buitengewone maatregelen die de PMRS sinds 7 oktober moet nemen om patiënten te bereiken en te behandelen. Dit kwam voor de organisatie niet onverwacht. Al sinds 1979 verstrekken zij medische hulp aan Palestijnen in Gaza en de West Bank, waarbij ze vooral in Gaza een essentieel onderdeel van de medische infrastructuur zijn geworden. Maar net zoals alle voorzieningen in Gaza, staan ze onder hogere druk dan ooit tevoren.

De grote hoeveelheid oorlogsletsel is natuurlijk een enorme uitdaging voor de artsen en verpleegkundigen, maar ook de omstandigheden waarin steeds meer Palestijnen in Gaza leven vormen een sluipend risico. Mensen staan urenlang in de rij voor onzuiver drinkwater en de PMRS zelf gaf aan dat veel kinderen maar een maaltijd per dag eten. Schade aan de waterhuishouding en gebrek aan elektriciteit verhogen de kans op ziektes. En sinds de evacuatie van het noorden verspreiden bacillen zich snel in de overvolle huizen, tenten en opvangcentra. Bijgevolg breken ziektes uit die in een relatief ontwikkeld gebied als Palestina eigenlijk niet

meer voorkwamen. Zeker kinderen zijn vatbaar voor diarree en luchtweginfecties, die net zo dodelijk kunnen zijn als bommen. Geelzucht doet de kop op en artsen vrezen voor een hepatitisuitbraak.

Terwijl er dus juist meer mensen dringend behoefte hebben aan medische zorg, dan wel voor schotwonden en zogenaamde ‘blast’ letsel, dan wel door infectieziekten, is de infrastructuur zwaar beschadigd. Slechts 15 van de 36 ziekenhuizen zijn nog operationeel en beschikbaar, net als de klinieken, over minimale middelen. Een gebrek aan brandstof hindert ambulances, terwijl er ook tekorten zijn aan

Vervolg op pg. 8

simpele infusen. Door de complete belegering zijn ook medicijnen schaars, waar vooral chronisch zieke patiënten onder lijden. Zo heeft slechts 30% van de nierpatiënten toegang tot dialysebehandelingen.

“Terwijl de bommen gisteravond bleven vallen, verloren we contact met al onze teams.”

Op 5 december liet de PMRS dit weten. Ongewis over het welzijn van collega's werkte men verder, waarbij langzaam opnieuw contact kon worden gelegd met verschillende teams. Op 21 januari kon management eindelijk van het team in het Jabalya kamp horen hoe het ging, na meer dan een maand stilte.

#notatarget

Hulpverleners zelf lijden ook onder de oorlog, zowel in hun persoonlijke levens als in ziekenhuizen, ambulances en klinieken. Al meer dan 100 dagen maken ze lange dagen, terwijl ze zelf ook gebukt gaan onder voedseltekorten en stress. Er is ook medisch personeel gearresteerd door Israëlische soldaten. Een van hen, een 26-jarige ambulancebroeder, wordt gefilmd vanuit een flatgebouw terwijl hij zijn handen omhoog doet, alvorens een soldaat hem slaat en schopt op zijn hoofd. Vervolgens wordt hij in een busje afgevoerd. Ziekenhuismedewerkers lopen het risico verpletterd te worden door puin als de zoveelste bom op een civiel doelwit wordt gelanceerd. Zo verwoestten bombardementen het hoofdkantoor van de PMRS en een kliniek in El Hawa in Gaza Stad. Maar dat stopt

de PMRS niet; het werk gaat altijd door, van medische behandelingen tot puinruimen.

Onzichtbare wonden

De schade in Gaza is niet alleen fysiek. Al voor deze oorlog leed een kwart van de kleuters in Gaza aan symptomen van een posttraumatische stressstoornis. Deze sluipende mentale gezondheids crisis is in de afgelopen maanden enkel

verergerd. Daarom bezoeken sociaalwerkers van de PMRS-opvangcentra en organiseren ze activiteiten die de kinderen even moet doen vergeten dat ze in oorlogsgebied leven. Ook volwassenen voelen de zware emotionele last van de zoektocht naar vermiste gezinsleden, het verlies van hun huis en het onvermogen hun kinderen te eten te geven. Hierop is medisch personeel geen uitzondering en daarbij komt nog een buitengewoon hoge werkdruk. En, zegt Amira Nimerawi, Social Impact specialist bij de PMRS, in een interview, soms komt ziekenhuispersoneel op de brancards hun eigen burens en familieleden tegen. Ze maakt zich dan ook zorgen over wat er zal gebeuren na de oorlog. "Honderden [artsen en verpleegkundigen] zijn inmiddels vermoord, meer dan honderd zijn er ontvoerd – wie weet wat er met hen gebeurd is – en dan moeten we een realiteit onder ogen zien dat ze misschien niet meer in staat zullen zijn om hun werk als voorheen op te pakken."

Voor het interview met Amira Nimerawi (Engels), zie:

The House of Pod – Healthcare Crisis in Gaza
iTunes tinyurl.com/466by9z3
google tinyurl.com/yc36u5bm
Spotify tinyurl.com/23wmhdak

Veel extra geld gedoneerd voor de PMRS in 2023

Sinds het geweld van Israël tegen de Palestijnen in volle hevigheid losbarstte, is er heel veel geld bij ons binnengekomen voor de Palestine Medical Relief Society (PMRS). Onze vaste donateurs maakten extra bedragen over. Daarnaast ontvingen we veel kleine en grote donaties van een grotere groep mensen. Ook tijdens onze bijeenkomsten werden giften gedaan

In de eerste helft van 2023 werd er € 5.747 voor de PMRS gedoneerd. Aan het eind van 2023 was het bedrag opgelopen tot € 25.052. In december kon een fors bedrag aan de PMRS worden overgemaakt. De PMRS heeft bevestigd dat het geld ontvangen is en dankt iedereen voor de steun.

Kawther Al-baz zamelde voor weeskinderen en voor voedselhulp in Gaza in 2023 weer vele duizenden euro's in. Ook van dit geld weten we dat het terecht komt bij kinderen en gezinnen die die hulp heel hard nodig hebben.

Doneren is heel makkelijk via deze QR code. Scan de code en je kan direct € 10 (of een hoger bedrag) overmaken. De code is eenvoudig te delen via mail of sociale media.

Kroniek van een aangekondigde genocide

Sinds 7 oktober is alles anders. Na de aanslag van Hamas met rond de 1000 burgerdoden in Israël kondigde Israël aan de Gazastrook aan te vallen om 'Hamas uit te roeien.' Maar in de weken voor het begin van de grondoorlog werd Gaza vooral meedogenloos gebombardeerd. Maar vanuit de lucht Hamas bestrijden dat vanuit tunnels opereert, is een hopeloos inefficiënte methode en ongeloofwaardig. De bombardementen zijn dus in eerste instantie niet gericht tegen Hamas, maar tegen de burgerbevolking. En dat wordt geïllustreerd door wat er in Jabalya is gebeurd. Dit verhaal is helaas exemplarisch voor wat zich in de hele Gazastrook sinds 7 oktober afspeelt. Een genocide waarvan het einde nog steeds niet in zicht is.

Jabalya onze zusterstad is één van de meest getroffen plaatsen in de Gazastrook en met name het dicht bevolkte vluchtelingen kamp waar voor 7 oktober meer dan 100.000 inwoners op amper 1 vierkante kilometer woonden. Vanaf 9 oktober, twee dagen na het begin van de oorlog, werd het kamp aangevallen met zware bommen waardoor hele gebouwen instorten en tientallen mensen omkwamen. In oktober alleen al waren er vergelijkbare aanvallen op 12, 19, 22 en 31 oktober.

Het bombardement op 31 oktober werd uitgevoerd met zeer zware bommen omdat volgens Israël er Hamas tunnels moesten worden vernietigd. Het resultaat was verschrikkelijk: Er vielen vele tientallen doden. Het is het dichtbevolktste deel van het kamp. Minstens 100 mensen kwamen onder het puin terecht en konden niet gered worden. Atef Abu Seif, minister van Cultuur van de Palestijnse Autoriteit sprak over 'apocalyptische taferelen' en zei dat meer dan vijftig huizen waren 'vernield en verpletterd.'

Maar de volgende dag op 1 november kwam er al weer een nieuwe aanval die opnieuw vele tientallen slachtoffers maakte. Het totale aantal doden van de aanvallen op 31 oktober en 1 november samen is minstens 195 het aantal gewonden zeker 400 en het aantal vermisten onder het puin bedroeg zeker 120. Deze afschuwelijke wandaad luidde een bloedige maand in met opnieuw vele bombardementen op de burgerbevolking die niet beschikt over schuilkelders en niet kan vluchten naar veiliger plekken omdat die niet bestaan.

Op 4 november bevestigde een woordvoester van de UNRWA berichten dat Israël een luchtaanval had uitgevoerd op een door de VN geleide school in het vluchtelingenkamp Jabalya. Volgens het ministerie van Volksgezondheid van Gaza kwamen bij de

aanval op de Al-Fakhoura-school vijftien mensen om het leven en raakten tientallen anderen gewond. Volgens UNRWA, vond minstens één aanval plaats op het schoolplein, waar ontheemde gezinnen hun tenten hadden opgezet. In reactie op de aanval merkte Al Jazeera op dat Israël "alle bronnen van overleving voor de burgerbevolking probeert uit te schakelen om de evacuatie naar het zuidelijke deel van Gaza te forceren."

Op 13 november bombardeerde Israël het kamp opnieuw en verwoestte twaalf huizen en doodde meer dan dertig mensen. Reddingsteams meldden dat het vanwege een gebrek aan uitrusting niet mogelijk was gewonde mensen uit het puin te redden. Op 17 november raakte het Israëlische leger verschillende woongebouwen, waarbij een onbekend aantal om het leven kwam en gewond raakte. Bewoners en reddingswerkers gebruikten naar verluidt bijlen, hamers en hun blote handen om overlevenden te vinden. Op 23 november volgde een luchtaanval op de Abu Hussein School. Volgens het ministerie van Volksgezondheid kwamen bij de aanval op de VN school minstens 27 mensen om het leven.

December

Na het bestand van zes dagen ging het in december weer volop verder. Op 2 December werden verschillende woonblokken gebombardeerd, waarbij een aantal mensen om het leven kwam en vele anderen in het puin werden begraven. Eén bewoner zei tegen Al Jazeera: "We kunnen stemmen horen onder het puin." De Council on American-Islamic Relations veroordeelde de aanval en stelde dat er meer dan 100 burgerslachtoffers vielen.

Op 5 december verklaarde de Israëlische leger dat ze het hele Jabalia-kamp hadden omsingeld. Op 6

december werden de luchtaanvallen op het kamp naar verluidt geïntensiveerd. Een inwoner verklaarde: "We kunnen de gewonden niet verzorgen of zelfs maar onze doden begraven. De wereld heeft ons in de steek gelaten. Dit is de hel." Op 8 december kwamen bij een luchtaanval op het kamp tientallen mensen om het leven. Het ministerie van Volksgezondheid in Gaza verklaarde dat op 17 december bij Israëlische luchtaanvallen in het kamp minstens 90 mensen omkwamen.

Twee dagen later kwamen minstens dertien mensen om het leven. Een verslaggever ter plaatse verklaarde: "Slachtoffers liggen gewoon op de grond. Velen zijn gedood, lichamen uit elkaar gescheurd. Zelfs dieren worden niet gespaard. De omvang van de vernietiging is enorm omdat dit gebied met opzet werd gebombardeed door Israëlische straaljagers. Lichamen zijn overal. Dit valt niet te beschrijven.'

Bij een Israëlische aanval op 20 december kwamen 46 mensen om het leven. Op 22 december kwamen in totaal kwamen 30 mensen om het leven waarvan 16 leden van één familie. Op 23 december kwamen opnieuw tientallen mensen om het leven, waarbij reddingswerkers de gewonden niet konden bereiken. De aanval werd omschreven als een tapijtbombardement. Op 26 december werd melding gemaakt van enorme verwoestingen na Israëlische aanvallen nabij de Saad bin Abi Waqqas-moskee.

Ook in januari en februari gaat het geweld door met o.a. aanvallen op 5 januari in het al-Sikka-gebied (50 huizen verwoest) 20 januari (zes doden bij een luchtaanval), 23 januari (drie doden en tien gewonden), 24 januari (aanval op een gezinswoning met meerdere verdiepingen: minstens een dozijn doden), 6 februari (tien mensen gedood en tien gewond) en 7 februari (twintig mensen gedood en twintig gewond). In totaal gaat het over bijna 30 grote aanvallen vanuit de lucht op het vluchtelingenkamp in Jabalya waarbij zeker 1000 directe doden zijn gevallen en vele honderden vermist zijn geraakt onder het puin.

Helaas is dit slechts een deel van de ellende. Vanaf eind oktober, de start van de grondoorlog, is de

verwoesting ook buiten het kamp op grote schaal verder gegaan.

Dat geldt bijvoorbeeld ook voor het gebouw dat als jeugdcentrum door Groningen werd gebouwd en dat buiten het vluchtelingenkamp stond. Ook in die delen van de gemeente zijn op grote schaal verwoestingen aangericht. Gemiddeld voor de hele Gazastrook is 60 tot 70 procent van alle gebouwen verwoest of zwaar beschadigd inclusief ziekenhuizen, scholen, moskeeën, kerken, culturele centra en andere infrastructuur zoals oude architectuur van soms duizenden jaren oud.

Veel inwoners zijn ondertussen gedwongen naar het zuiden gevlucht waar ze overigens ook niet veilig zijn. Integendeel, op dit moment staat Israël op het punt Rafah aan te vallen waar 1,5 miljoen inwoners uit het noorden nu overleven in tenten met gebrek aan voedsel, water en medische voorzieningen. Als deze aanval op Rafah doorgaat zal dit leiden tot nog veel meer doden dan de bijna 30.000 die er tot nu toe zijn gevallen. Zelfs de VS en de EU hebben Israël gewaarschuwd om dit niet te doen. Maar die machteloze oproepen komen pas na bijna 5 maanden waarin Israël ongehinderd zijn gang kon gaan. Netanyahu trekt zich van die oproepen ook niets aan en streeft naar de totale overwinning op Hamas. Het enige dat hem wellicht zou kunnen tegenhouden zijn concrete strafmaatregelen zoals het stopzetten van wapenleveranties, maar dat is zelfs nu nog voor Biden onbespreekbaar. De toekomst van de Gazastrook ziet er zeker op korte termijn somber uit.

Pieter van Niekerken.

Palestijnse mensenrechtenorganisaties verwelkomen baanbrekende uitspraak ICJ: Israëls acties in Gaza zijn duidelijk genocidaal.

Al-Haq, Al Mezan en het Palestinian Centre for Human Rights (PCHR) verwelkomen het bevel tot voorlopige maatregelen dat vandaag 26 januari 2024 is uitgevaardigd door het Internationaal Gerechtshof (ICJ) in de zaak Zuid-Afrika versus Israël. In een historische uitspraak heeft het ICJ vastgesteld dat het aannemelijk is dat Israël genocide pleegt op het Palestijnse volk in Gaza. Door Israël te bevelen alle maatregelen te nemen die binnen zijn macht ligt om met onmiddellijke ingang het plegen van genocidale daden te stoppen, erkend het ICJ de noodzaak van onmiddellijke actie om het Palestijnse volk in Gaza te beschermen en onmiddellijk een einde te maken aan het voortdurend doden van Palestijnen in Gaza als leden van een groep. Niet alleen is Israël bevolen om met onmiddellijke ingang alle genocidale handelingen in Gaza te stoppen, het is ook bevolen om binnen een maand verslag uit te brengen aan het Hof over de implementatie van de voorlopige maatregelen. Op basis van de aard van Israëls militaire actie en "ontmenselijkende" verklaringen van Israëlische regeringsfunctionarissen, oordeelde het Hof dat Israëls acties in Gaza aannemelijk genocidaal zijn.

Het ingrijpende bevel tot voorlopige maatregelen heeft juridisch bindende werking en is in wezen de eerste keer dat Israël ter verantwoording wordt geroepen voor aannemelijke genocide in een omstreden zaak met juridisch bindende verplichtingen. Het bevel tot voorlopige maatregelen bevat een impliciete oproep tot een staakt-het-vuren, aangezien het duidelijk niet kan worden uitgevoerd zonder een volledige stopzetting van de vijandelijkheden. In het bijzonder in het licht van de vele VN-verklaringen dat effectieve humanitaire hulp alleen mogelijk is door volledig te stoppen met de militaire acties, is de oproep van het ICJ in dezelfde bewoordingen in de praktijk een oproep daartoe. Gezien de aard van de militaire acties van Israël

vereist deze staking ook dat het land gehoor geeft aan de bevelen om alle maatregelen te nemen die binnen zijn macht liggen om het plegen van alle daden binnen de reikwijdte van de Genocide Conventie te voorkomen, en dat het ervoor moet zorgen dat zijn leger geen genocidale daden pleegt. Het bevel van het Hof kan alleen worden uitgevoerd met een staakt-het-vuren.

Het Hof vond dat aan de voorwaarden in zijn Statuut om voorlopige maatregelen aan te geven was voldaan. Dienovereenkomstig beval het Hof dat Israël, in overeenstemming met zijn verplichtingen krachtens het Verdrag inzake de voorkoming en bestraffing van genocide en met betrekking tot de Palestijnen in Gaza:

1. alle maatregelen neemt die in haar macht ligt om het plegen van alle daden die binnen de werkingssfeer van artikel II van het Verdrag inzake de voorkoming en bestraffing van genocide vallen, te voorkomen;
2. met onmiddellijke ingang ervoor zorgt dat haar strijdkrachten geen van de bovengenoemde daden

pleegt;

3. het rechtstreeks en publiekelijk aanzetten tot het plegen van genocide voorkomt en bestraft;

4. onmiddellijke en doeltreffende maatregelen neemt om de verstrekking van dringend noodzakelijke basisvoorzieningen en humanitaire hulp mogelijk te maken;

5. effectieve maatregelen te neemt om de vernietiging te voorkomen en te zorgen voor de bewaring van bewijsmateriaal met betrekking tot beschuldigingen van daden binnen de werkingssfeer van artikel II en III van het Genocideverdrag;

6. binnen een maand na 26 januari 2024 bij het Hof een verslag in te dienen over alle maatregelen die zijn genomen om dit bevel ten uitvoer te leggen.

De snelle uitvoering van voorlopige maatregelen door het ICJ, binnen een maand nadat Zuid-Afrika zijn verzoek had ingediend en slechts twee weken na de hoorzittingen, geeft aan dat het ICJ zich terdege bewust is van de urgentie van de voortdurende massale wreedheden waarmee de Palestijnen in Gaza worden geconfronteerd. Het Hof benadrukte hoe de genocidale militaire campagne van Israël sinds 7 oktober 2023 ten minste 25.700 Palestijnen

heeft gedood en 63.740 anderen heeft verwond. Ten minste 1,7 miljoen Palestijnen zijn ontheemd en zoeken hun toevlucht in overvolle onderkomens. Bovendien hebben 2,3 miljoen Palestijnen door een door Israël berekend en opzettelijk opgelegd beleid geen toegang tot levensondersteunende voorraden, kampen ze met een ingestort gezondheidszorg- en voedselsysteem en zijn ze kwetsbaar voor de verspreiding van ziekten, levensbedreigende verwondingen, ziekten en hongersnood.

In overeenstemming met artikel 41 van het Statuut van het Internationaal Gerechtshof en de gevestigde internationale juridische praktijk, herinneren onze organisaties de internationale gemeenschap eraan

Vervolg op pg. 14

Verklaring van: Al-Haq, Al Mezan en het Palestinian Centre for Human Rights (PCHR)

dat de implementatie van voorlopige maatregelen verplicht is onder internationaal recht. Derde staten, in het bijzonder permanente leden van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, moeten het internationaal recht handhaven, zich houden aan de uitspraak van het Hof, hun toewijding aan gerechtigheid herbevestigen en vermijden om de internationale rechtsorde te politiseren.

"Deze uitspraak is van immens belang en vormt een cruciale mijlpaal in de collectieve inspanning om Israël verantwoordelijk te houden voor de gruwelijke misdaden tegen het Palestijnse volk. Het is een cruciale stap op weg naar het inperken van de eeuwigdurende straffeloosheid die Israël krijgt van zijn bondgenoten. De verantwoordelijkheid om een einde te maken aan de voortdurende genocide in Gaza ligt nu bij de internationale gemeenschap, die haar wettelijke verplichtingen moet nakomen en beslissende maatregelen moet nemen om de Palestijnen te beschermen tegen de genocidale daden van Israël. Het beëindigen van de voortdurende genocidale Israëlische militaire campagne in Gaza moet het primaire doel zijn", zei Issam Younis, algemeen directeur van Al Mezan.

In het licht van het feit dat het ICJ het aannemelijk acht dat de acties van Israël in Gaza neerkomen op genocide, benadrukken we de wettelijke verplichtingen van alle staten die partij zijn bij de Genocide Conventie, evenals onder het internationale gewoonterecht. Dit omvat hun verantwoordelijkheid om genocide te voorkomen en te beëindigen en ervoor te zorgen dat ze niet medeplichtig zijn aan genocide, inclusief door druk

uit te oefenen op Israël om zijn militaire aanvallen in en op Gaza te staken, een wapenembargo en sancties in twee richtingen op te leggen aan Israël, diplomatieke bescherming stop te zetten en Israëlische functionarissen te vervolgen of uit te leveren. De bevinding van het ICJ dat het aannemelijk is dat Israël genocide pleegt, legt een verantwoordelijkheid bij alle staten om onmiddellijk actie te ondernemen om deze genocide te voorkomen. Als onderdeel van hun wettelijke verplichting om genocide te voorkomen en te beëindigen, zijn de leden van de Veiligheidsraad ook verplicht om bindende maatregelen te nemen onder Hoofdstuk VII van het VN-Handvest om het bevel van het Internationaal Gerechtshof te respecteren en uit te voeren. Het niet uitvoeren van de uitspraak van het hoogste gerechtelijke orgaan in het internationale rechtssysteem zorgt er niet alleen voor dat genocide en andere internationale misdaden kunnen doorgaan, maar ondermijnt ook de structuur van het internationale recht zelf.

"Dit is historisch. Dit is de eerste keer dat Israël voor zijn misdaden ter verantwoording wordt geroepen voor een internationaal gerechtshof. We hoopten dat het Internationaal Gerechtshof Israël zou oproepen om zijn genocideoorlog tegen de Palestijnen op te schorten en het Hof heeft de gerechtigheid gebracht die we zochten. We zijn ervan overtuigd dat deze belangrijke voorlopige maatregelen die het Hof heeft bevolen niet praktisch kunnen worden uitgevoerd zonder een staakt-het-vuren. Het Hof is duidelijk geweest. Israël moet met onmiddellijke ingang een

Verklaring van: Al-Haq, Al Mezan en het Palestinian Centre for Human Rights (PCHR)

uitdagende manier is afgepakt van een meedogenloze onderdrukker en die de internationale gemeenschap dringend wakker schudt: genocide kan niet worden getolereerd. De weg naar gerechtigheid is lang, maar we zullen niet wanhopen dat het Palestijnse volk op een dag zijn recht op zelfbeschikking en terugkeer zal realiseren", zei Shawan Jabarin, de algemeen directeur van Al-Haq.

Onze organisaties danken Zuid-Afrika voor zijn leiderschap in deze zaak en prijzen Zuid-Afrika's belofte om "een einde te maken aan alle daden van apartheid en genocide tegen het Palestijnse volk en met hen mee te werken aan de

einde maken aan de genocidale oorlog die het voert om het Palestijnse volk in Gaza te vernietigen", zei Raji Sourani, algemeen directeur van PCHR.

verwezenlijking van hun collectieve recht op zelfbeschikking, want, zoals Nelson Mandela ooit verklaarde, 'onze vrijheid is onvolledig zonder de vrijheid van de Palestijnen'".

Met deze uitspraak geeft het Hof een duidelijke boodschap af: geen enkele staat staat boven de wet of is immuun voor juridische toetsing. Geconfronteerd met de systematische pogingen van Israël om gerechtigheid te dwarsbomen, wordt de vernis van straffeloosheid nu blootgelegd. In deze geest dringen onze organisaties er verder bij het Bureau van de Aanklager van het Internationaal Strafhof op aan om de uitspraak van het ICJ te erkennen en het onderzoek te versnellen naar Israëlische regeringsleiders en militaire leiders op hoog niveau die genocide tegen Palestijnen in Gaza hebben gepleegd, een poging daartoe hebben ondernomen, opdracht hebben gegeven tot of hulp hebben geboden bij het plegen van genocide of een poging daartoe, of die anderen rechtstreeks en publiekelijk hebben aangezet tot het plegen van genocide tegen Palestijnen in Gaza.

Ten slotte is dit bevel voor voorlopige maatregelen de eerste belangrijke actie van het ICJ om Israël ter verantwoording te roepen voor zijn misdaden en mensenrechtenschendingen tegen het Palestijnse volk in de afgelopen 75 jaar. Desalniettemin herinneren we de wereld eraan dat de Palestijnen in Gaza nog steeds te lijden hebben onder een genocidecampagne die niet zal ophouden tenzij de internationale gemeenschap effectief in actie komt om Israël onder druk te zetten tot een onmiddellijk staakt-het-vuren. Het is van cruciaal belang dat er onmiddellijk actie wordt ondernomen en dat het Palestijnse volk wordt beschermd. Tijd is van essentieel belang en elk uitstel zal onvermijdelijk leiden tot meer verlies van Palestijnse levens.

Zie ook <https://www.mezan.org/public/en/post/46363>

"Deze uitspraak is een de facto staakt-het-vuren, waarbij Israël wordt bevolen om genocide, inclusief moorden, met onmiddellijke ingang te beëindigen. Het geeft weer hoop in de internationale op regels gebaseerde orde, opzettelijk verdraaid door Israël en zijn bondgenoten gedurende de afgelopen 112 dagen en gedurende 75 jaar van de voortdurende Nakba. Het dient als een reddingslijn die op een

Verklaring van: Al-Haq, Al Mezan en het Palestinian Centre for Human Rights (PCHR)

Inzamelingsactie Gaza 2024

Ahmed Al-Rai, Social Impact specialist bij de PMRS, loopt dagelijks kilometers door Gaza om wonden te verbinden. Het is slechts één voorbeeld van de buitengewone maatregelen die de PMRS sinds 7 oktober moet nemen om patiënten te bereiken en te behandelen. De grote hoeveelheid oorlogsletsel is natuurlijk een enorme uitdaging voor de organisatie, maar ook de omstandigheden waarin steeds meer Gazanen leven vormen een sluipend risico. Ze staan urenlang in de rij voor onzuiver drinkwater en veel kinderen hebben maar één maaltijd per dag. Schade aan de waterhuishouding en gebrek aan elektriciteit verhogen de kans op ziektes. En sinds de evacuatie van het noorden verspreiden bacillen zich snel in de overvolle tentenkampen. Zeker kinderen zijn vatbaar voor diarree en luchtweginfecties, die net zo dodelijk kunnen zijn als bommen. Geelzucht steekt de kop op en artsen vrezen voor een hepatitisuitbraak.

Terwijl meer mensen dringend behoefte hebben aan medische zorg, is de infrastructuur juist zwaar beschadigd. Slechts 15 ziekenhuizen zijn nog operationeel, maar beschikken over minimale middelen. Gebrek aan brandstof hindert ambulances, terwijl er ook tekorten zijn aan simpele infusen. Door de complete blokkade zijn ook medicijnen schaars, waar vooral chronisch zieke patiënten onder lijden. Zo heeft slechts 30% van de nierpatiënten toegang tot dialysebehandelingen. Maar ondanks deze problemen gaat het werk van de PMRS altijd door, van medische behandelingen tot puinruimen.

Scan om te doneren

Daarom zetten wij onze hulpactie voor de Palestine Medical Relief Society voort. Deze kan een belangrijke rol spelen in het verlenen van die hulp maar dat kan alleen als zij over voldoende middelen beschikt. Voor meer info: <http://www.groningen-jabalya.com/inzameling>

**Stort op rekeningnummer NL92 INGB 0006 6876 78
t.n.v. Stichting Groningen-Jabalya o.v.v. "noodhulp"**

Redactie: Pieter van Niekerken, Met medewerking van:
Bert Giskes, Jan Keulen
Marco in 't Veldt,
Adinda Wisse,
Jozet van der Veen.

Postadres: Coehoornsingel 87
9711 BR Groningen

Telefonisch: Bert Giskes
050-5421370

Vormgeving: Jozet van der Veen info@groningen-jabalya.com

Colofon

**Wilt u in het vervolg de nieuwsbrief (digitaal) ontvangen?
en/of wil je op de hoogte blijven van het Jabalya-project?**

**Gebruik dan deze QR-code of schrijf je via
www.groningen-jabalya.com in voor de (digitale)
nieuwsbrief via de rode knop 'aanmelden nieuwsbrief'**

